

Windows Vista installeren

Als u zojuist een nieuwe computer hebt gekocht waarop Windows Vista al is geïnstalleerd, mag u dit hoofdstuk overslaan. Maar misschien hebt u wel een upgradeversie van Windows Vista gekocht en wilt u deze zelf installeren op uw computer. Of u bent hobbyist en wilt uw bestaande computer upgraden naar Windows Vista. In dat geval leest u in dit hoofdstuk aan welke eisen het pc moet voldoen om met Windows Vista aan de slag te kunnen. Als u niet zeker weet of uw computer krachtig genoeg is voor Windows Vista, kunt u de Upgrade Advisor gebruiken. We laten zien waar deze te vinden is en hoe hij gebruikt wordt. In alle gevallen moet u aan het einde van dit hoofdstuk een werkende Windows Vista-installatie hebben en kunt u binnentreden in de Vista-wereld.

U leert in dit hoofdstuk:

Welke hardware-eisen gelden voor het gebruik van Windows Vista.

Hoe de Windows Vista Upgrade Advisor wordt gebruikt.

Op welke manier Windows Vista wordt geïnstalleerd.

Hoe de computer opnieuw wordt gestart na afloop van de installatie.

De eerste stappen na de installatie.

De hardware-eisen van Windows Vista

Er is veel te doen geweest over de systeemeisen die Windows Vista aan de computer zou stellen. Er gingen spookverhalen rond dat iedereen eerst een topzwaar dual-processorsysteem moest aanschaffen met reusachtige geheugenmodules en grafische kaarten die op dat moment nog niet eens verkrijgbaar waren. In werkelijkheid blijken de hardware-eisen reuze mee te vallen. Zonder overdrijven kan worden gesteld dat elke moderne pc die minder dan twee jaar oud is gemakkelijk aan de systeemeisen voor Windows Vista kan voldoen. Wel is het natuurlijk zo (zoals altijd in computerland) dat een snellere processor, een grote vaste schijf en moderne grafische kaart het werken met Windows Vista een stuk aangenamer maken.

Minimale eisen

Aan de hardware worden de volgende minimale eisen gesteld om Windows Vista Home Basic te kunnen installeren en gebruiken:

- Een 800 MHz 32-bit (x86)- of 64-bit (x64)-processor. Bijvoorbeeld een Pentium 4, Celeron of AMD Athlon.
- 512 MB intern RAM-geheugen.
- 20 GB vaste schijf met 15 GB vrije ruimte.
- Een grafische kaart met 64 MB geheugen die compatibel is met de standaard DirectX 9.
- Een dvd-station.

Afbeelding A.1 *Het logo Windows Vista Capable betekent dat Windows Vista goed geïnstalleerd kan worden op de desbetreffende computer, maar garandeert nog geen optimale prestaties.*

Wanneer een computer aan deze eisen voldoet, mag het logo Windows Vista Capable worden gebruikt. Let op, dit betekent in feite dus uitsluitend dat Windows Vista succesvol geïnstalleerd kan worden en kan starten. Het zegt niets over de prestaties van Windows Vista op de desbetreffende pc. Wilt u er zeker van zijn dat het werken met Vista ook een beetje vlot verloopt, dan moet de computer voldoen aan de eisen van het programma Windows Vista Premium.

Aanbevolen eisen

Wanneer een computer precies voldoet aan de eisen voor Windows Vista Capable, betekent dit nog geen optimale gebruikerservaring. De interface Aero glass kan dan bijvoorbeeld niet gebruikt worden en Windows start altijd in de klassieke interface. Voor betere prestaties worden de volgende eisen aan de hardware gesteld:

- 1 GHz 32-bits (x86)- of 64-bits (x64)-processor.
- 1 GB intern RAM-geheugen.
- 40 GB vaste schijf met 15 GB vrije ruimte.
- Een grafische kaart met geschikte processor voor Windows Aero.
- Minimaal 128 MB videogeheugen.
- Een dvd-station.
- Audio-uitgang.
- Toegang tot internet.

De rol van de grafische kaart – deel 1

Vroeger was de processor van de computer meestal de belangrijkste component. Hoe sneller, hoe beter. Windows Vista is de eerste versie van Windows waarin het brute aantal gigahertzen van de processor niét de belangrijkste factor is. Door de veranderde opbouw van Windows is nu de kracht van de grafische kaart en het daarop aanwezige geheugen minstens zo belangrijk. Een groot deel van de berekeningen om het bureaublad en de vensters op het scherm te tekenen wordt nu ‘uitbesteed’ aan de grafische kaart en niet meer berekend door de hoofdprocessor. Mocht u daarom nog een keuze moeten maken, besteed dan liever wat extra geld aan een goede en snelle grafische kaart in plaats van aan een processor die vijf of tien procent sneller is. Wilt u het technische naadje van de kous weten: de stuurprogramma’s van de videokaart zijn in Windows Vista uit de *kernel mode* gehaald en draaien nu in de *user mode*. De videokaart is daarmee een *shared resource* geworden die zelfstandig taken kan afhandelen.

Voor een huidige, moderne computer zijn dit echter nog steeds geen buitensporige eisen. Daarnaast zijn natuurlijk een muis, toetsenbord, netwerkkaart en internettoegang de voor de hand liggende aanvullingen. Als u meer wilt met de computer, zoals tv kijken of video opnemen, moet de pc ook voorzien zijn van een tv-tunerkaart. Wilt u intensief muziek opnemen en bewerken, dan is een goede audio-interface geen overbodige luxe. Dit zijn evenwel allemaal extra’s die door andere fabrikanten voor hun rekening worden genomen. Bekende fabrikanten in dit segment zijn bijvoorbeeld Hauppauge

(tv-tuners), Logitech en Creative (geluidskaarten, webcams, Skype-telefoons en overige randapparatuur).

Als aanbevolen processor geldt een dual core-processor van minimaal 2 GHz. Wilt u HD-tv-beelden of HD-dvd's afspelen, gebruikt u dan liever een processor van 3 GHz, omdat het decoderen van de beelden in hoge definitie erg veel rekenkracht kost. Ook zult u dan een monitor moeten aanschaffen met een resolutie van minimaal 1920x1080 (de gestandaardiseerde HD-resolutie).

Maar ook met alles wat hier tussenin ligt (of sneller is), zult u goed uit de voeten kunnen. Windows Vista kan dan in elk geval goed geïnstalleerd en gebruikt worden. Mocht uw grafische kaart bijvoorbeeld slechts 64 MB videogeheugen bevatten, dan draait Vista prima. Alleen het gebruik van de nieuwe Aero glass-interface is dan niet mogelijk. De Windows Vista Upgrade Advisor (zie verderop) kan dit allemaal prima voor u op een rijtje zetten.

De rol van de grafische kaart – deel 2

Microsoft spreekt officieel van een 'Aero capable'-grafische kaart om optimaal van Windows Vista gebruik te kunnen maken. In de praktijk wordt hiermee een DirectX 9-compatible 3D-videokaart bedoeld die bovendien gebruik kan maken van een nieuwe technology die Pixel Shader 2.0 wordt genoemd. Dit staat altijd vermeld op de doos van de grafische kaart of staat in de handleiding. Hier hoeft u overigens niet nerveus van te worden, vrijwel elke moderne grafische 3D-kaart heeft dit. Er zijn zelfs notebookchipsets en geïntegreerde videokaarten op het moederbord die dit kunnen. Met Windows Vista wordt DirectX 10 geïntroduceerd en er zullen ongetwijfeld snel grafische kaarten van ATI en nVidia verschijnen die dit ondersteunen. Op het moment van schrijven van dit boek (zomer 2006) zijn dit type kaarten er echter nog niet. DirectX 10 bevat de techniek Geometry Shader waarmee ontwikkelaars vooral snellere 3D-games kunnen maken. Voor normaal kantoorgebruik en internetten is dit niet belangrijk.

Windows Vista Upgrade Advisor

Misschien weet u niet precies welke processor in uw computer zit of is het onbekend hoeveel geheugen beschikbaar is. In dat geval hoeft u echter niet de kast open te schroeven of andere programma's te gebruiken om deze informatie te achterhalen. Microsoft stelt hiervoor het makkelijke programma Windows Vista Upgrade Advisor beschikbaar. Dit programma is gratis te downloaden en onderzoekt of uw computer geschikt is voor Windows Vista.

Alleen Engels

Windows Vista Upgrade Advisor is alleen verkrijgbaar in het Engels. De resultaten van de geschiktheidstest gelden echter ook gewoon voor de Nederlandse versie van Windows.

Upgrade Advisor vraagt eerst op welke manier u de computer wilt gaan gebruiken. Op basis van uw keuzes onderzoekt het programma vervolgens of uw pc hiervoor geschikt is en adviseert het een van de Windows Vista-varianten (Home Basic, Home Premium of Ultimate). U gebruikt Windows Vista Upgrade Advisor op de volgende manier:

- 1 Download Windows Vista Upgrade Advisor vanaf www.microsoft.com/netherlands/windowsvista/getready/upgradeadvisor/.
 - Mogelijk is dit adres aangepast op het moment dat u dit boek leest. Open in dat geval de homepage van Windows Vista en zoek op het trefwoord Upgrade Advisor.
- 2 Installeer het programma door te dubbelklikken op het bestand Vista-UpgradeAdvisor.msi.
 - De installatie verloopt via een standaardwizard waarin u met **Next** telkens de standaardkeuzes kunt overnemen.

Afbeelding A.2 Download Windows Vista Upgrade Advisor om te onderzoeken of uw computer geschikt is voor Vista.

Zorg ervoor dat randapparaten die u regelmatig gebruikt, zoals externe vaste schijven, flashgeheugen of digitale camera's, zijn ingepluggd op de computer en zijn ingeschakeld. Upgrade Advisor kan ze dan detecteren en direct bekijken of ze geschikt zijn voor gebruik met Vista.

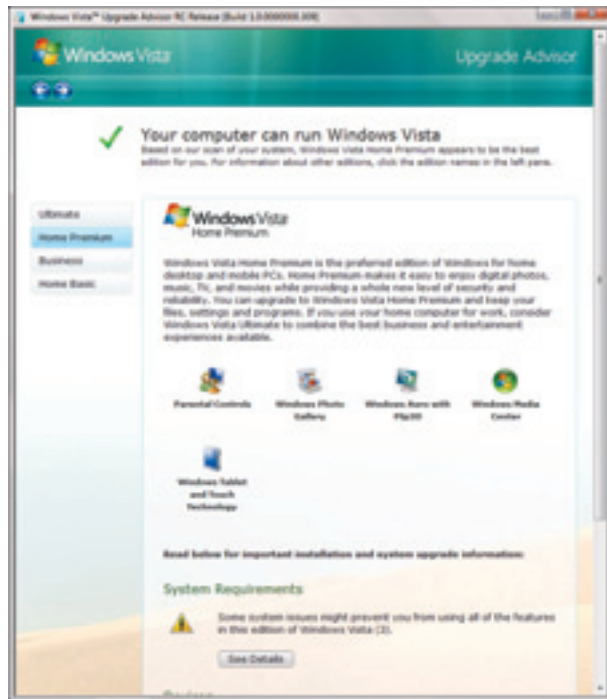
- 3 Start het programma via de snelkoppeling die op het bureaublad is geplaatst of via het menu **Start, Alle Programma's, Windows Vista Upgrade Advisor**.
- 4 Klik op **Start Scan**.

Afbeelding A.3 Kies *Start Scan* om Upgrade Advisor zijn werk te laten doen.

- 5 Upgrade Advisor gaat nu aan de slag met het analyseren van de computer. Ondertussen kunt u via de vijf knoppen onder in het scherm nog eens nader kennismaken met de verschillende versies van Windows. Het scannen van de computer duurt meestal vijf tot tien minuten. Upgrade Advisor toont na enige tijd het venster **Scan complete** en maakt vervolgens diverse rapporten, waaronder een hardwarerapport en een softwarerapport. Bovendien wordt een aanbeveling gedaan voor de meest geschikte versie van Windows voor de desbetreffende computer.
- 6 Klik op de knop **See Details** voor de verschillende secties (bijvoorbeeld **System Requirements**). U kunt dan gedetailleerd bekijken welke mogelijke problemen zijn aangetroffen.
 - De onderdelen die met een uitroepteken worden aangegeven, verdienen extra aandacht, bijvoorbeeld een opwaardering van de hardware (zoals een nieuwe grafische kaart of meer geheugen).
 - De onderdelen die met een groen vinkje worden aangegeven, zijn in orde bevonden.

Aan de linkerkant kunt u de gewenste Vista-versie selecteren, de lijst in het grote venster wordt dan aangepast. Door te klikken op **See Details** (of door op de knop **Volgende** boven in het venster te klikken) wordt een gedetailleerd overzicht getoond van mogelijke problemen.

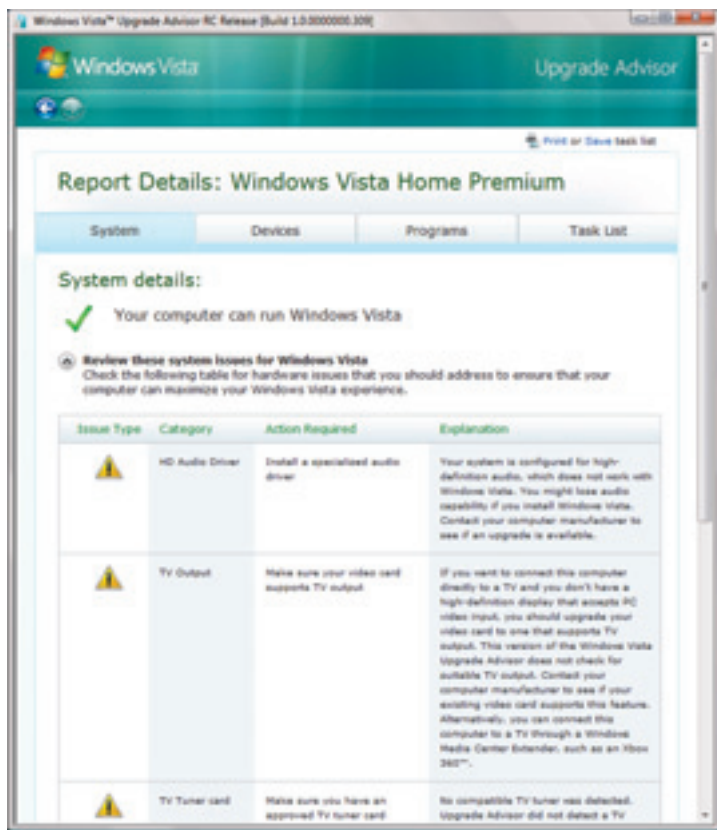

Afbeelding A.4 Deze pc is geschikt voor Windows Vista, maar om van alle mogelijkheden gebruik te maken, zal de computer nog moeten worden uitgebreid.

In het gedetailleerde rapport wordt aangegeven welke onderdelen extra aandacht behoeven. Dit is verdeeld in de categorieën **System** (systeem), **Devices** (randapparaten), **Programs** (programma's) en **Task List** (aandachtspunten). In alle gevallen wordt de naam van de fabrikant van het onderzochte onderdeel aangegeven, zodat u op de site kunt kijken of er mogelijk al Vista-specifieke stuurprogramma's beschikbaar zijn. Soms zijn nieuwe drivers ook via Windows Update beschikbaar. Als dat niet het geval is, kunt u Windows Vista wel installeren, maar mogelijk werken dan niet alle onderdelen.

Upgrade Advisor afsluiten

Tot slot kunt u de rapporten van Upgrade Advisor als webpagina opslaan of afdrukken. Gebruik hiervoor de opties **Print** of **Save** boven in het venster. Met een afgedrukt rapport kunt u bijvoorbeeld naar uw computerwinkel om advies te vragen over nieuwe onderdelen die nodig blijken te zijn.

Afbeelding A.5 Het rapport toont de knelpunten in detail. Windows Vista kan wel worden geïnstalleerd, maar mogelijk werken niet alle onderdelen direct correct.

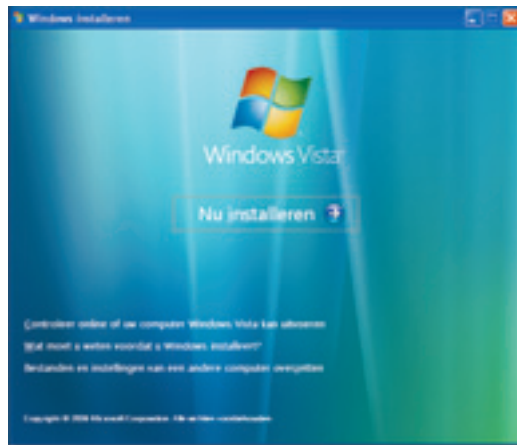
Afbeelding A.6 Maak een afdruk van het rapport om nog eens rustig door te kunnen nemen met uw leverancier.

Zijn in het venster louter groene vinkjes te lezen? Gefeliciteerd. Dan kunt u direct maximaal met Vista aan de slag. Maar ook als er nog componenten zijn die aandacht nodig hebben, is Vista in elk geval alvast te installeren. Zie hiervoor de aanwijzingen in de volgende paragraaf.

Windows Vista installeren

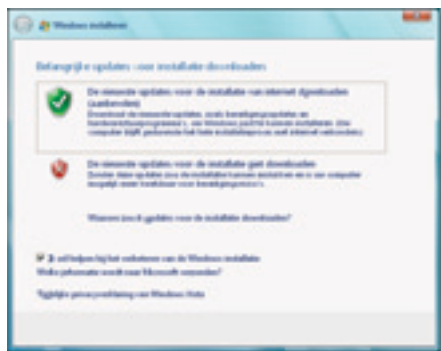
Het installeren van een nieuwe versie van Windows is in de loop der jaren ook steeds eenvoudiger geworden. Vroeger moest u aandachtig naast de computer blijven zitten en her en der gegevens invullen en met de muis verder klikken. De installatieprocedure van Vista is hiermee vergeleken zelfs saai (maar wel erg gemakkelijk):

- 1 Plaats de Windows Vista-dvd in het dvd-station en wacht totdat hij automatisch opstart.
- 2 Klik in het installatievenster dat verschijnt op **Nu installeren**.

Afbeelding A.7 Kies *Nu installeren* om de installatie vanaf dvd te starten.

- 3 Na enige tijd verschijnt het volgende venster. De bovenste optie betekent dat online wordt gezocht naar eventuele updates die zijn verschenen sinds de dvd werd gedrukt. Het wordt aanbevolen deze optie te kiezen omdat u dan zeker weet dat u de meest recente installatiemethode krijgt. Het is dan wel nodig dat de computer gedurende de hele installatie met internet is verbonden.
- 4 Daarna wordt gevraagd uw productsleutel in te voeren. Dit is een tekenreeks van vijftientig letters en cijfers. Deze staat op de Windows Vista-does, het dvd-hoesje of op de sticker op de buitenkant van de computer. U hoeft de streepjes niet te typen, deze worden automatisch toegevoegd.
- 5 Daarna moet u de gebruiksrechtovereenkomst accepteren en kan de installatie worden gestart.

Afbeelding A.8 De installatiemethode kan tijdens het installeren online de laatste updates ophalen voor een optimale installatie.

Afbeelding A.9 Typ de productsleutel om Windows Vista te installeren en activeren.

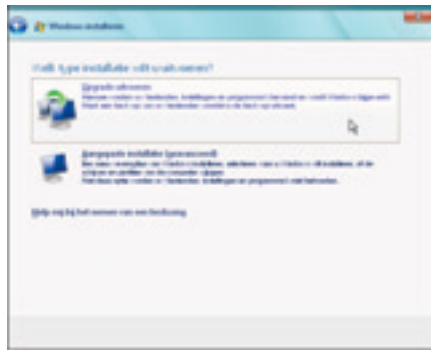

Activeren

Als het vakje **Windows automatisch activeren als de computer online is** is geselecteerd, wordt Vista automatisch geactiveerd bij de eerste keer opstarten of verbinding maken met internet. Dat is handig, anders kunt u Vista maar 14 dagen gebruiken. We adviseren dan ook om deze optie in te schakelen. Desondanks lijkt dit niet altijd automatisch te werken. Via het Introductiecentrum (dat automatisch wordt gestart) is Windows ook op een later tijdstip nog eenvoudig te activeren.

Upgraden of nieuwe installatie?

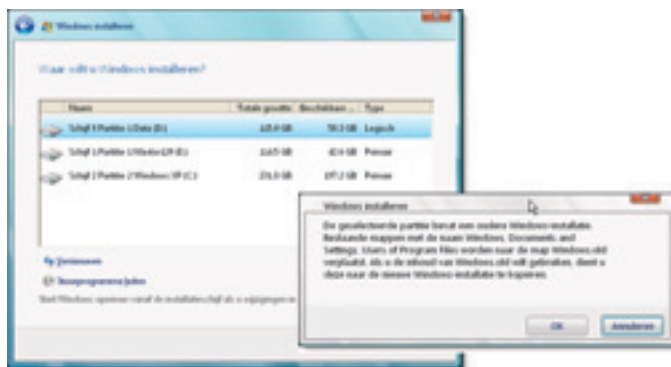
Als de huidige versie van Windows in een andere taal is dan de versie van Windows Vista, kan geen upgrade worden uitgevoerd. Dit is bijvoorbeeld het geval als u een Engelstalige versie van Windows Vista over een Nederlandstalige Windows XP installeert, of andersom. De installatie kan dan alleen als Aangepaste installatie worden uitgevoerd. Dit betekent dat de huidige instellingen en programma's *niet* behouden blijven. U zult ze opnieuw moeten installeren. We laten hier een voorbeeld zien van een dergelijke aangepaste installatie.

Afbeelding A.10 Bij een upgrade blijven programma's en bestanden behouden, bij een Aangepaste installatie begint u met een compleet nieuwe Windows-versie.

- 1 Kies het schijfstation waarop Windows Vista geïnstalleerd moet worden. In de meeste gevallen zal dit gewoon vaste schijf C:\ zijn (ofschoon in de afbeelding schijf D:\ is geselecteerd).
- 2 Als er al een Windows-installatie aanwezig is, zal deze worden opgeslagen in de map Windows.old. Na afloop van de installatie kunt u eventueel gegevensbestanden uit deze map kopiëren naar de nieuwe Windows Vista-installatie.

De installatie verloopt verder zonder dat actie van uw kant nodig is. Op een gemiddeld systeem zal een nieuwe installatie ongeveer 30 tot 40 minuten duren. Een upgrade kan veel langer duren, afhankelijk van de bestaande toepassing en configuratie van de computer. Reken op ongeveer anderhalf uur of meer. Onder in het beeldscherm is de voortgang van de installatie te volgen via een groene balk. Tijdens de installatie wordt de computer automatisch een aantal keren opnieuw gestart. Zet in de tussentijd de computer niet uit, ook als hij enige tijd niet lijkt te reageren.

Afbeelding A.11 Geef aan op welk schijfstation Windows Vista wordt geïnstalleerd. Een eventuele eerdere versie van Windows wordt wel opgeslagen.

Wanneer upgraden?

Er kan niet altijd een upgrade worden uitgevoerd vanaf een eerdere versie van Windows naar Windows Vista. Behalve dat er geen upgrade mogelijk is tussen verschillende taalversies, is ook de voorgaande Windows-versie van belang. Zo kan bijvoorbeeld vanuit het – nog steeds veelgebruikte – Windows 2000 geen upgrade met behoud van programma’s en instellingen worden uitgevoerd naar Windows Vista. Er zal altijd gekozen moeten worden voor een Aangepaste (en dus volledig nieuwe) installatie. De tabel toont de andere upgrade-mogelijkheden van Windows Vista. Ook het ‘downgraden’ (terugstappen naar een meer beperkte versie) is niet mogelijk. In dat geval moet eveneens worden gekozen voor een Aangepaste installatie.

Van / Naar	Home Basic	Home Premium	Ultimate	Business
Windows XP Home	X	X	X	X
Windows XP Professional	-	-	X	X
Windows XP Media Center Edition	-	X	X	X
Windows XP Tablet PC Edition	-	-	X	X
Windows XP Professional x64	-	-	-	-
Windows 2000	-	-	-	-
Windows 9x (Windows 95, Windows 98, Windows Me)	-	-	-	-

De installatie voltooien

Windows instellen

Als de installatie is voltooid, kan na de laatste keer opnieuw starten van de computer Windows worden ingesteld. Dit zijn allemaal zaken die ook achteraf kunnen gebeuren vanuit Windows zelf, maar het is natuurlijk handig als op voorhand al de juiste keuzes kunnen worden gemaakt voor zaken als landinstellingen en gebruikersaccounts.

Locatie

Eerst moet worden ingesteld in welk land de computer zich bevindt. Kies hiervoor uiteraard Nederland (of België). Windows Vista zal dan ook de juiste notatie gebruiken voor geldbedragen, getallen achter de komma en vanzelf overschakelen van wintertijd naar zomertijd.

Gebruikersaccount

Geef een naam en wachtwoord op voor het beheerdersaccount van de computer. Kies hiervoor een gemakkelijk te onthouden naam. Als u kiest voor het instellen van een wachtwoord (dit wordt zeker aanbevolen!), is het tevens mogelijk om een hint in te stellen. Zo kunt u globaal aangeven welk wachtwoord gebruikt is. Maar wees hier wel voorzichtig mee, want de wachtwoordhint is ook zichtbaar voor alle andere personen die onder uw account proberen in te loggen. Herhaal dus in geen geval het feitelijke wachtwoord! Ook is in deze stap een pictogram te kiezen dat bij uw gebruikersnaam wordt getoond. Dit is net zoals in Windows XP. Ook hiervoor geldt dat later eenvoudig een eigen afbeelding gekozen kan worden.

Computernaam

Om de computer te identificeren in het netwerk moet hij een unieke naam krijgen. Geef een logische naam op die niet te lastig is te onthouden. Vista zelf doet al een voorstel, maar dit is vaak lang en tamelijk omslachtig (bijvoorbeeld PeterKassenaar-pc). Kies bijvoorbeeld een naam als Huiskamer, Peter-pc of eenvoudigweg Vista.

Tevens is in deze stap alvast een achtergrond voor het bureaublad te kiezen. Er worden verschillende nieuwe achtergronden met Vista meegeleverd, maar ook hiervoor geldt dat u later eenvoudig een eigen foto als bureaublad-achtergrond kunt instellen.

Datum en tijd

Controleer ten slotte of Windows de juiste datum en tijd heeft gekozen. Als u een Engelse versie van Windows Vista hebt, staat deze waarschijnlijk ingesteld op een verkeerd tijdstip. Kies uit de lijst in elk geval de optie **(GMT + 01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen**. Dan zijn de instellingen voor Nederland en België correct.

Windows Vista starten

Daarna is Windows Vista klaar voor gebruik. Het venster Klaar om te starten wordt getoond. Hierin is maar één keuze aanwezig: een ronde knop **Start**. Uiteraard klikt u hierop om Windows Vista te starten. De computer wordt – nogmaals – opnieuw gestart en zal daarna in het inlogscherm vragen om het eerder opgegeven wachtwoord.

Het bureaublad wordt voor de eerste keer geladen en kan eruitzien zoals in de afbeelding.

Afbeelding A.12 Het bureaublad nadat Windows Vista voor de eerste keer is gestart.

De eerste stappen na de installatie

Goed, Windows Vista is nu geïnstalleerd en staat klaar om verder verkend te worden. Als eerste wordt na een nieuwe installatie altijd het venster Introductiecentrum geopend. U wordt begroet met uw gebruikersnaam (zie de naam Peter Kassenaar in de groene balk). Er zijn nu verschillende manieren om het systeem verder te ontdekken. We adviseren de volgende stappen.

Meer opties in het Introductiecentrum

Het Introductiecentrum kan er op uw computer anders uitzien dan in de afbeelding. Veel computerfabrikanten installeren bijvoorbeeld vooraf al bepaalde software, zoals virusscanners, een zestigdagen-abonnement voor bepaalde programma's of onderhoudsprogramma's van de fabrikant (HP, Dell, Packard Bell) zelf. Deze worden dan in diverse secties van het Introductiecentrum getoond. Wanneer u Windows Vista rechtstreeks van Microsoft hebt gekocht, staan boven in het venster zeven pictogrammen met 'Aanbiedingen van Microsoft'.

De computer verkennen

- Kijk eerst eens globaal naar het Introductiecentrum. Bovenin is een korte samenvatting van de configuratie van de computer te zien. Kijk bijvoorbeeld eens of uw processor goed wordt herkend, welk type videokaart aanwezig is en over hoeveel geheugen de computer beschikt. Dergelijke basisinformatie is in Windows Vista altijd onder handbereik.

Afbeelding A.13 De knop Meer details opent het venster met gedetailleerde informatie over de computer.

- Klik op **Meer details** om een meer gedetailleerd overzicht van de computer te krijgen. Via het venster Systeem dat dan geopend wordt, kunt u bijvoorbeeld snel een classificatie (prestatie-index) van de computer laten uitrekenen of Windows Vista online activeren als dat nog niet gebeurd is.

De nieuwe adresregel

Kijk ook eens boven in het venster. Hierin is de nieuwe adresregel van Windows Vista zichtbaar. Uit de adresregel is eenvoudig af te leiden hoe dit venster opnieuw geopend zou kunnen worden: open eerst het Configuratiescherm, kies vervolgens **Systeem en onderhoud** en daarna **Systeem**. U weet dus altijd waar u zich in het systeem bevindt. De onderdelen van de adresregel reageren op klikken, zodat u desgewenst altijd direct een of meer niveaus terug kunt gaan.

Overige randapparaten installeren

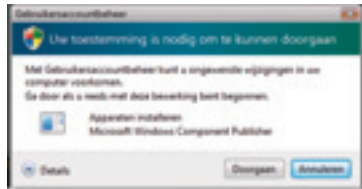
Mogelijk heeft Windows Vista niet direct alle aangesloten randapparaten kunnen installeren. Denk bijvoorbeeld aan geluidskaarten, printers of gamecontrollers. Hiervoor zijn de stuurprogramma's van de oorspronkelijke fabrikant nodig en deze staan natuurlijk niet op de Windows Vista-dvd. U hebt dan de installatie-cd's of -diskettes nodig die bij het randapparaat werden geleverd.

Het is een goed idee om direct na de installatie deze randapparaten te installeren. Hiervoor is de optie **Apparaten installeren** beschikbaar in het Introductiecentrum.

- 1 Dubbelklik op **Apparaten installeren**. Waarschijnlijk verschijnt dan een beveiligingswaarschuwing, zoals in de afbeelding is te zien. Dit is de nieuwe beveiligingsoptie Gebruikersaccountbeheer van Windows Vista. Het betekent dat voor het uitvoeren van de gevraagde handeling (in dit geval: het programma Apparaten installeren) beheerdersrechten nodig zijn.
- 2 Klik op **Doorgaan** om inderdaad het programma te starten. Mochten er nog onbekende apparaten zijn, dan kunnen deze nu geïnstalleerd worden.

Als Windows geen onbekende apparaten meer signaleert, maar uw scanner of geluidskaart doet het niet, gebruik dan gewoon de installatie-cd van het desbetreffende apparaat. Mogelijk moet u wel eerst naar de site van de fabrikant om specifieke Windows Vista-stuurprogramma's te downloaden. Gelukkig werken veel Windows XP-stuurprogramma's ook in Windows Vista, maar garanties hiervoor zijn niet te geven.

Voor de 64-bitsversie van Windows Vista kan vrijwel met zekerheid worden gesteld dat oude stuurprogramma's niet werken. U moet in dat geval verplicht de nieuwe 64-bitsstuurprogramma's van de fabrikant gebruiken. En nu maar hopen dat deze al beschikbaar zijn! In dit boek wordt gebruikgemaakt van de 32-bitsversie van Windows Vista. Dit zal voor de meeste consumenten de aangewezen keuze zijn.

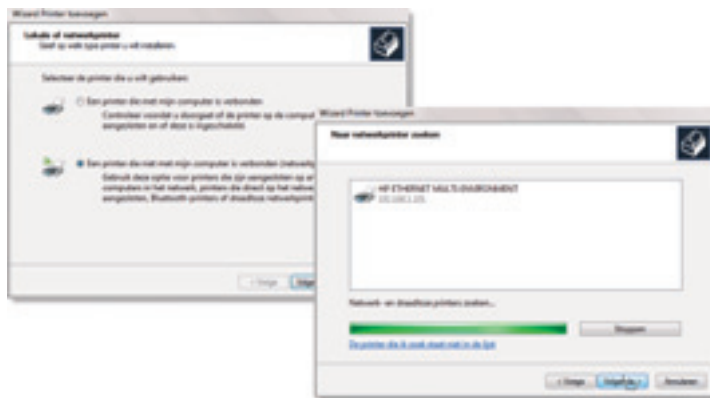
Afbeelding A.14 Al direct na de installatie van Windows Vista kunt u te maken krijgen met Gebruikersaccountbeheer.

Gebruikersaccountbeheer

In het begin zult u merken dat Windows Vista vaak om toestemming lijkt te vragen om een programma uit te voeren of een andere handeling te verrichten. Telkens moet u op **Doorgaan** klikken om verder te gaan. Dit is lastig, maar is wel veilig. Zo kan namelijk niet achter uw rug om een virus of ander kwaadaardig programma ongemerkt schadelijke taken uitvoeren. De achtergrond hierbij is dat alle programma's standaard worden uitgevoerd als Standaardgebruiker. Standaardgebruikers hebben beperkte rechten. Ze mogen bijvoorbeeld wel bestanden maken en openen, maar geen programma's installeren of belangrijke instellingen van de computer wijzigen. In eerdere versies van Windows werden programma's standaard met beheerdersrechten uitgevoerd. Dit was een dankbaar gegeven voor veel virussen en andere software. In hoofdstuk 5 leest u hoe deze melding desgewenst kan worden uitgeschakeld.

Een printer installeren

Bij de meeste computers hoort een printer. Deze wordt niet standaard tijdens de installatie van Windows toegevoegd. U moet dit altijd naderhand doen. Vanuit het Introductiecentrum is dit snel te doen door te dubbelklikken op **Een printer toevoegen**. Vervolgens kan worden gekozen voor het toevoegen van een printer die rechtstreeks op de computer is aangesloten of voor het toevoegen van een printer in het netwerk.

Afbeelding A.15 Een van de eerste aanvullende stappen na de installatie is het instellen van een printer.

In alle gevallen geldt dat u ook nu de originele installatie-cd van de printer bij de hand moet houden.

Mocht de optie voor het installeren van een printer bij u niet zichtbaar zijn in het Introductiecentrum, installeer dan een printer op de volgende manier:

- 1 Kies **Start, Configuratiescherm, Hardware en geluiden**.
- 2 Klik onder de categorie **Printers** op **Een printer toevoegen**.

Nieuwe onderdelen van Windows Vista bekijken

Misschien hebt u hoofdstuk 1 al gelezen en hierin al globaal gezien welke vernieuwingen Windows Vista kent. Nu kunt u ze ook zelf bekijken. Dubbelklik in het Introductiecentrum op **Nieuw in Windows Vista**. Dan wordt de helpfunctie gestart – die zelf ook stevig vernieuwd is – en kunt u de belangrijkste vernieuwingen stuk voor stuk doornemen.

Microsoft heeft tevens een aantal videodemonstraties over het werken met Windows Vista meegeleverd. Hiervoor dubbelklikt u in het Introductiecentrum op **Demo's van Windows Vista**. De helpfunctie wordt geopend en u kunt diverse video's bekijken door op de blauw onderstreepte teksten te klikken. Er zijn categorieën aanwezig voor basiskennis van de computer, internet en e-mail en demonstraties van het werken met programma's, mappen en bestanden. Van harte aanbevolen!

Online help

Als de helpfunctie voor de eerste keer wordt geopend, krijgt u de vraag of u onlinehelpbestanden wilt downloaden voor actuele content. U kunt hier veilig op **Ja** klikken. U laat zo telkens de nieuwste helpteksten van internet ophalen als u de helpfunctie raadpleegt.

Andere opties van het Introductiecentrum

Bent u nog onbekend met de basisbediening van Windows (er zijn immers nog steeds mensen die nog niet zo vaak een muis hebben vastgehouden), dubbelklik dan op **Basiskennis van Windows**. Dit opent ook de helpfunctie, waar u van boven naar beneden op de diverse blauwe teksten kunt klikken om meer te leren over het werken met de muis, het toetsenbord, het Windows-bureaublad en de menu's.

Basiskennis muisgebruik

Is het werken met computers nog helemaal nieuw terrein voor u? Lees nu dan eerst appendix A achter in dit boek. Hierin staan kort de verschillen uitgelegd tussen het gewoon klikken en het klikken met de rechtermuisknop, het openen en sluiten van vensters en het starten van programma's. Als u dit allemaal al beheerst, kunt u gewoon verdergaan met het volgende hoofdstuk.

Door te kiezen voor **Windows aan persoonlijke voorkeur aanpassen** is het bureaublad verder in te stellen en kunt u Windows Vista in hoge mate aan uw eigen wensen aanpassen. Dit komt ook aan de orde in hoofdstuk 3 en verder.

De overige opties in het Introductiecentrum zijn zichtbaar te maken door te klikken op **Alle 14 items weergeven** (het exacte getal kan op uw computer anders zijn). U kunt dan nog kiezen voor het toevoegen van extra gebruikers van de computer, verbinden met internet of het openen van het Configuratiescherm. In de rest van het boek komen veel van deze onderdelen nog uitgebreid ter sprake, we behandelen ze daarom nu niet gedetailleerd. Bovendien kan het zoals gezegd zo zijn dat uw fabrikant zelf nog extra pictogrammen in het Introductiecentrum heeft geplaatst waarmee programma's die specifiek voor uw computer gelden, worden gestart. In dit geval verwijzen we naar de documentatie die bij uw computer zit.

Afbeelding A.16 Als u het Introductiecentrum de volgende keer niet meer hoeft te zien, schakelt u dan de optie **Tijdens opstarten uitvoeren** uit.

Introductiecentrum sluiten

Het Introductiecentrum is net als alle andere Windows-vensters te sluiten door op de knop met het kruisje, rechtsboven, te klikken. Als de computer een volgende keer opnieuw wordt gestart, wordt echter ook het Introductiecentrum weer geopend. Is dit voor u niet meer nodig, schakel dan de optie **Tijdens opstarten uitvoeren** uit. Dit venster blijft dan in het vervolg achterwege.

Vragen & oefeningen

Vragen

- 1 Hoeveel intern RAM-geheugen heeft een computer minimaal nodig om Windows Vista te kunnen draaien?
- 2 Karel heeft op zijn pc de vaste schijf van 80 GB in verschillende partities verdeeld om met Windows Vista te kunnen experimenteren. Hij heeft de schijf verdeeld in een systeemschijf C: (Windows XP, 20 GB), een gegevensdeel D: (Data, 50 GB) en een testdeel E: (Windows Vista, 10 GB). De installatie van Windows Vista lukt echter niet. Waarom niet?
- 3 Hoe kan Karel dit probleem oplossen?

Afbeelding A.17 Windows Vista kan niet optimaal draaien op deze computer. Wat is de aanbevolen handeling?

- 4 Een kennis heeft een pc met een zeer snelle grafische kaart, maar toch spelen HD-dvd's op zijn Windows Vista-pc schokkerig af. Waar kan dit aan liggen?
- 5 Microsoft biedt het gratis programma Windows Vista Upgrade Advisor aan. Wat is het doel van dit programma?
- 6 In de resultatenlijst van Windows Vista Upgrade Advisor is een probleem te zien zoals in de afbeelding. Hoe kan dit probleem het beste worden verholpen?
- 7 Wat is het verschil tussen een Upgrade en een Aangepaste installatie?
- 8 Uw tante heeft een pc met Windows XP Professional, Nederlandse versie. Welke upgrademogelijkheden voor een nieuwe Windows Vista-versie heeft zij?
- 9 Welk (in Windows Vista) nieuw venster wordt altijd getoond na het starten van Windows Vista?
- 10 Hoe kan dit worden uitgeschakeld? Stel dat u naderhand toch dit venster nogmaals wilt bekijken, hoe wordt het dan opnieuw geopend?

Praktijkoefeningen

- Download Windows Vista Upgrade Advisor en installeer dit programma.
 - Draai de Upgrade Advisor en bekijk het resultatenlijstje. Welke onderdelen op uw pc kunnen nog verbeterd worden?
 - Selecteer in de lijst met Windows Vista-versies aan de linkerkant de verschillende versies en klik daarna op de diverse knoppen **See Details** in het hoofdvenster. Worden verschillende resultaten aangegeven voor verschillende versies van Windows?
 - Bekijk de diverse secties **System**, **Devices**, **Programs** en **Task List**.
 - Maak een afdruk van de Task List en probeer stap voor stap de genoemde problemen te verhelpen (indien u dit wenst uiteraard, niet iedereen zal de behoefte hebben een nieuwe grafische kaart te kopen). Kijk bijvoorbeeld ook op de sites van de fabrikanten van toepassingen die worden genoemd of er inmiddels geschikte stuurprogramma's of nieuwe versies voor Windows Vista van toepassing zijn.

Upgrade Advisor ook geschikt voor Vista zelf

Is Windows Vista al geïnstalleerd op uw computer? Dan nog kunt u de Upgrade Advisor gebruiken om te zien of de prestaties van de computer misschien verbeterd kunnen worden en waar eventuele knelpunten optreden.

In de volgende praktijkoefeningen wordt Windows Vista geïnstalleerd. Doe dit alleen als u dit serieus van plan bent of bekend wilt raken – op een oefen-pc – met de installatieprocedure van Windows Vista.

- Begin met een pc waarop Windows XP is geïnstalleerd. Voer een upgrade uit naar Windows Vista volgens de stappen zoals in dit hoofdstuk werden beschreven. Hoe lang duurt de installatie op deze computer? Controleer naderhand de volgende eigenschappen:
 - Zijn alle programma's nog correct aanwezig in het menu **Start**?
 - Start diverse programma's. Wordt alles zonder problemen gestart?
 - Controleer of de printerinstallatie correct is overgenomen.
- Begin met een kale pc of met een pc waarop een ander besturings-systeem is geïnstalleerd (dit mag ook Windows Vista zelf zijn). Voer een Aangepaste installatie van Windows Vista uit door de pc vanaf de Vista-dvd te starten en de installatieprocedure geheel opnieuw te doorlopen. De oude versies van Windows worden dan gewist.
 - Plaats de dvd en start de pc opnieuw. Druk op een willekeurige toets op het toetsenbord zodra de tekst 'Druk op een toets om vanaf cd/dvd te starten' verschijnt.
 - Na afloop van deze installatie hebt u een compleet leeg, schoon Windows Vista-systeem. Een goede start voor de rest van het boek.